

Критеријуми и елементи оцењивања у настави техника и технологија

Оцењивање је саставни део процеса наставе и учења којим се обезбеђује стално праћење остваривања прописаних исхода и стандарда постигнућа ученика, а за ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом прилагођених циљева, садржаја и исхода у савладавању индивидуалног образовног плана. Оцењивање је континуирана педагошка активност која позитивно утврђује однос према учењу и знању и подстиче мотивацију за учење. Оцењивањем се ученик оспособљава за објективну процену сопствених постигнућа и постигнућа других ученика, за постављање личних циљева током процеса учења, развија се систем вредности и обезбеђује се поштовање општих принципа система образовања и васпитања утврђених законом којим се уређују основе система образовања и васпитања.

Принципи оцењивања, јесу: 1) објективност у оцењивању према утврђеним критеријумима; 2) релевантност оцењивања; 3) коришћење разноврсних техника и метода оцењивања; 4) правичност у оцењивању; 5) редовност и благовременост у оцењивању; 6) оцењивање без дискриминације и издвајања по било ком основу; 7) уважавање индивидуалних разлика, потреба, узраста, претходних постигнућа ученика и тренутних услова у којима се оцењивање одвија. Праћење развоја, напредовања и остварености постигнућа ученика у току школске године обавља се формативним и сумативним оцењивањем. Формативно оцењивање, јесте редовно праћење и процена напредовања у остваривању прописаних исхода, Формативно оцењивање садржи повратну информацију о остварености прописаних исхода и стандарда постигнућа и ангажовања у оквиру предмета ТиТ, изборних програма-секција. Формативне оцене се по правилу евидентирају у педагошкој документацији наставника, најчешће се односе на редовно праћење напретка постигнућа ученика, начин како учи, степен самосталности у раду, начин остваривања сарадње у процесу учења са другим ученицима, рад вежбама цртања, рад вежби модела конструктора-предмета. Сумативно оцењивање, јесте вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине и на крају полугодишта. Оцене добијене сумативним оцењивањем су бројчане. Сумативне оцене се евидентирају у прописаној евиденцији о образовно-васпитном раду (у даљем тексту: дневник), а могу бити унете и у педагошку документацију. Оцена је јавна и саопштава се ученику одмах по добијању, са образложењем. Образложење оцене садржи препоруку које активности ученик треба да предузме у даљем раду. Бројчана оцена из обавезног предмета и изборног програма други страни језик је: одличан (5), врло добар (4), добар (3), довољан (2) и недовољан (1). Оцена недовољан (1) је непрелазна. Ученик се оцењује најмање четири пута у полугодишту.

Оцену одличан (5) добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама ТиТ-а; – лако логички повезује чињенице и појмове код пројеката од идеје до реализације; – самостално изводи закључке и повезује наставну јединицу са практичним радовима; – решава проблеме вежби цртања, преноса димензије на материјале на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује начин израде предмета-модула, конструктора; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања код нових наставних јединица при изради цртежа, предмета, модула-конструктора. Оцену врло добар (4) добија

ученик који: – у великој мери показује способност примене знања из ТиТ-а и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке и повезује наставну јединицу са практичним радовима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења црта цртеже предмета и исте преноси на материјал за израду предмета и у знатној мери критички расуђује начин израде предмета модула, конструктора; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања код нових наставних јединица као и код пројеката од идеје до реализације при изради цртежа, предмета, модула конструктора. Оцену добар (3) добија ученик који: – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама код нових наставних јединица; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове код пројеката од идеје до реализације; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује у новим ситуацијама код нових наставних јединица; – показује делимични степен активности и ангажовања код пројеката од идеје до реализације при изради цртежа, предмета, модула конструктора. Оцену довољан (2) добија ученик који: – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену знања нових наставних јединица; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима из наставних јединица, цртежа предмета, преношења димензија на материјале за израду предмета модула конструктора; – понекад је самосталан у решавању проблема израду предмета модула конструктора и у недовољној мери критички расуђује пројеката од идеје до реализације; – показује мањи степен активности и ангажовања код пројеката од идеје до реализације при изради цртежа, предмета, модула конструктора. Недовољан (1) добија ученик који: – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене нових наставних јединица; – не изводи закључке који се заснивају на подацима од идеје до реализације; – критички не расуђује пројекте и израду предмета модула конструктора; – не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање нових наставних јединица нити учествује у реализацији пројеката од идеје до реализације при изради цртежа, предмета, модула конструктора.

Ученик коме је услед социјалне ускраћености, сметњи у развоју, инвалидитета, тешкоћа у учењу, ризика од раног напуштања школовања и других разлога потребна додатна подршка у образовању и васпитању оцењује се на основу ангажовања и степена остварености циљева и исхода дефинисаних планом индивидуализације и ИОП-ом. Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 1, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања. Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 2, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености прилагођених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања. Резултат иницијалног процењивања не оцењује се и служи за планирање рада наставника и даље праћење напредовања ученика. Ученик се оцењује на основу усмене провере постигнућа, и практичног рада (цртежа, модула конструктора), а у складу са програмом предмета ТиТ, изборног програма (секција) и активности ученика на ангажовању пројеката програму ТиТ. У току полугодишта најмање једна оцена треба да буде на основу усмене провере постигнућа ученика, остале оцене на основу израда вежби цртања, израда практичних радова, учешће у групи на изради различитих пројеката на основу програма ТиТ. Ученик се оцењује и на основу активности и његових резултата рада, а нарочито: излагања и представљања (изложба радова, резултати истраживања,

модели, цртежи, постери, дизајнерска решења и др.), учешћа у дебати и дискусији, домаћих задатака, учешћа у различитим облицима групног рада, рада на пројектима, у складу са програмом наставе и учења, односно школским програмом. Постигнуће ученика из практичног рада, израда пројеката предмета, и друге вежбе, самосталности, показаних вештина у коришћењу материјала, алата, инструмената и других помагала у извођењу задатка, вежби или пројекта као и примене мера заштите и безбедности према себи, другима и околини, у складу са програмом наставе и учења, односно школским програмом.

Наставница технике и технологије
Ирис Стојшић Одри